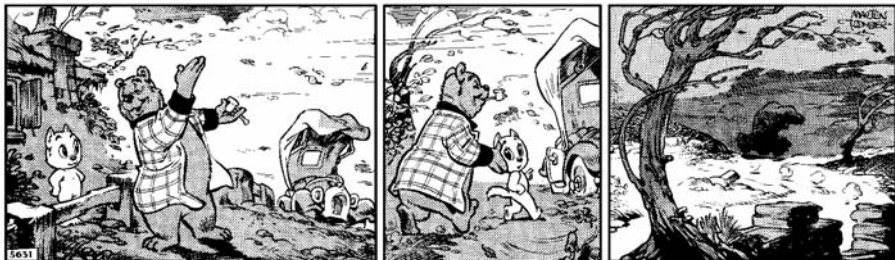


De grote Barribal

Dit is het 113de avontuur van heer Bommel en Tom Poes. De stroken hebben de nummers 5631-5688. Het verscheen voor het eerst in *NRC Handelsblad* van 13 december 1965 tot en met 19 februari 1966. Bij *De Bezige Bij* werd dit verhaal eerder gepubliceerd in de bundels *Met uw welnemen* (1973), *Heer Bommel overtreft zichzelf; Het beste van Bommel* (2003) en *Par exemple!* (2017) en als afzonderlijke uitgave (vanaf 1995). Bij Uitgeverij Panda verscheen het in deel 24 van de reeks *Heer Bommel: volledige werken: de dagbladpublicaties* (1992). In 2000 verscheen er een Friese vertaling van het verhaal in de bundel *Uniek, hm... unyk* bij Uitgeverij Le Chat Mort. Wolters-Noordhoff gaf in 2006 de bundel *Neem een voorbeeld aan mij* uit, waarin dit verhaal opgenomen was.



Tegen het vallen van de winter liet Tom Poes zijn huisje opknappen en ook sloeg hij een flinke voorraad brandstoffen in.

Dat is prettig nu het koud wordt, dacht hij. Zo kan ik er tegen en er kan me niets meer gebeuren.

Daar vergiste hij zich echter in.

Toen hij op een winderige morgen in de tuin stond om te kijken of zijn schoorsteen trok, werd hij verrast door het bezoek van heer Bommel.

‘Daar ben ik dan,’ sprak deze. ‘Alles is klaar. Nieuwe levertraan in de olie, een aspirientje in het water en de lucht in de banden ververst. Kom mee, jonge vriend, we gaan op reis!’

‘Op reis?’ vroeg Tom Poes ongerust. ‘Waarom?’

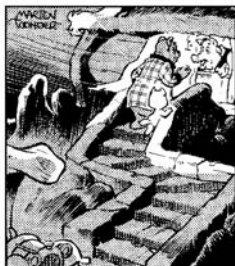
‘Omdat het hier guur en donker is,’ verklaarde heer Ollie. ‘In het Zuiden daarentegen schijnt de zon en dat is nu juist waar een heer met een teer gestel behoefte aan heeft na alle ontberingen van de afgelopen herfst. Vooruit, jonge vriend, je moet niet altijd aan jezelf denken! Je zou toch niet willen dat ik alleen ging? Nu dan!’

Zo pratende leidde hij Tom Poes met zachte drang naar de Oude Schicht en even later zette het trouwe voertuig koers naar warmere streken. De wind wakkerde echter aan en gierde om het kapje, terwijl loodkleurige wolken langs het zwerk voor hen uitjoegen.

‘Die gaan ook naar het Zuiden,’ zei Tom Poes rillend. ‘Zou het daar nu echt beter zijn?’

‘Zonder twijfel,’ zei heer Bommel. ‘De zon lost alle kwade dampen op; dat is bekend. Nog een uurtje, dan zal je blij zijn dat je bent meegegaan.’

Helaas, hij vermoedde weinig wat hun te wachten stond...



14 De Oude Schicht spoedde zich ronkend zuidwaarts, maar hoe verder hij kwam, hoe kouder het werd. De wind was tot een storm aangewakkerd en omdat het kapje weinig bescherming bood, waren de inzittenden bij het vallen van de avond tot op het gebeente verkild.

‘Ik vind er niets aan,’ zei Tom Poes bedrukt. ‘Thuis heb ik tenminste brandstof.’

‘Denk toch niet altijd aan jezelf,’ vermaande heer Ollie klappertandend. ‘W-wat moet ik dan? Om deze tijd heeft Joost altijd de maaltijd klaar. Om jou een plezier te doen rijd ik hier rond door nacht en ontij. En wat krijg ik ervoor?’

Hij zweeg plotseling en wees op een oud gebouw dat scheef in de wind stond te schudden. De maan scheen spookachtig op de grauwe muren en een uithangbord slingerde met zo’n schrill gekners heen en weer, dat het boven het gehuil van de storm hoorbaar was.

‘Een gastvrije herberg,’ riep heer Bommel herlevend uit. ‘Hier zullen we lekker kunnen eten bij een knappend vuur. En na een verkwikkende nachtrust zal je morgen zien dat de zon schijnt.’

Het zou echter anders lopen. Toen de verkleumde reizigers de ingang naderden, stak de herbergier het hoofd over de onderdeur en wenkte verzenuwd.

‘Kom hier niet binnen!’ sprak hij schrill. ‘Dit hotel zal gegrepen worden door Barribal – en ik ben al bezig mijn koffers te pakken.’

Een ogenblik stond heer Ollie vreemd te kijken, doch toen drong hij de ondernemer terzijde en trad glimlachend binnen.

‘Zeker schulden bij de slijterij,’ zei hij. ‘Wees gerust, heer waard, ik ben een heer van stand voor wie geld geen rol speelt. Maak een krachtige soep klaar, dan zullen we de zaken eens rustig bespreken.’



Heer Bommel nam plaats aan een wankel tafeltje en keek de krakende gelagkamer rond. Het werd hem duidelijk dat het hier niet zo behaaglijk was als hij zich had voorgesteld. De wanden schudden in de wind, zodat menige plank ontzet raakte en een gierende tocht deed het morsige tafelkleed wapperen.

‘Een k-krachtige soep... om te beginnen...’ herhaalde hij.

‘Ach nee, heren!’ riep de waard handenwringend uit. ‘Daar kan niks van komen. Gaat u toch weg. Mijn hotel loopt ten einde! Het is opgeschreven door Barribal!’

‘Een brouwerij zeker,’ hernam heer Ollie. ‘Dat kan toch geregeld worden? Eerst een warm, gebonden soepje, en dan...’

‘Géén brouwerij!’ riep de herbergier. ‘Een reus! Een boze bergreus! Hij heeft het op mij voorzien, omdat ik niet in hem geloof.’

‘Waar maakt u zich dan zorgen over?’ vroeg heer Bommel oplevend. ‘Als u niet in hem gelooft, bestaat hij niet; heel eenvoudig. Trouwens, waar ik ben, kan geen reus u schaden. Wat jij, jonge vriend?’

‘Hm,’ zei Tom Poes.

‘Wat hm!’ hernam heer Ollie. ‘Voor een reus ga ik niet naar buiten in dit weer; het is hierbinnen altijd nog beter, zeg nu zelf.’

Tom Poes wierp een ongeruste blik op het houtwerk dat knapte in de storm. Doch voordat hij iets had kunnen zeggen, loeide er een geweldige windvlaag nader, die met een donderend geluid het dak van de herberg rukte, zodat de gasten plotseling in de buitenlucht zaten.



16 Het valt te begrijpen dat nu ook het interieur een prooi van de elementen werd. Gasten, stoelen en tafels tuimelden ordeloos dooreen, totdat ze in de luwte van een stuk muur tot rust kwamen.

De waard zag de vernieling een ogenblik machteloos aan; toen wendde hij zich om en verliet de resten van zijn onderneming onder luid geweeklaag dat al spoedig in het gehuil van de wind verwoei.

‘Barribal,’ prevelde heer Ollie. Hij wierp een balkje terzijde en hernam klagend: ‘Het woeden van zo’n reus is vreselijk! Men had ons wel eens mogen waarschuwen; zeg nu zelf, jonge vriend!’

‘Het is de storm,’ zei Tom Poes. ‘Dit huis was bouwvallig en daardoor is het tegen de grond geblazen. Laten we hier niet blijven zitten. We kunnen beter naar de Oude Schicht gaan. Daar zit tenminste nog een dakje op.’

Heer Bommel rees moeilijk overeind en begon, leunend op Tom Poes, de rotstrap af te dalen.

‘Ja, ja,’ zei hij. ‘Een dakje. Dat is nu net waar ik behoefte aan heb. Of het nu een reus is of de storm, ik kan hier helemaal niet tegen. Wat doe ik hier in dit vreselijke Zuiden, vraag ik mij af?’

Zo sprekende beklom hij zijn auto en trok zijn jas dicht om zich heen om het zich achter het stuurrad gemakkelijk te maken. De beschutting van het dakje viel echter niet mee. De wind rukte er zo krachtig aan, dat het voertuig op zijn wielen wankelde en de regen werd slechts spaarzaam door het linnen tegengehouden. Van slapen kwam dan ook niet veel, die nacht.